

P6_TA-PROV(2007)0358

Cilvēktiesību pārkāpumi Moldovas Republikā

Eiropas Parlamenta 2007. gada 12. jūlija rezolūcija par cilvēktiesību pārkāpumiem Moldovas Republikā

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā tā iepriekšējās rezolūcijas par situāciju Moldovas Republikā un jo īpaši Piedņestrā¹,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības un Moldovas Republikas Partnerības un sadarbības nolīgumu, kas stājās spēkā 1998. gada 1. jūlijā,
 - ņemot vērā ES un Moldovas Republikas septītās Sadarbības padomes 2005. gada 22. februāra sanāsmē pieņemto rīcības plānu attiecībā uz Moldovas Republiku,
 - ņemot vērā Eiropas Padomes Ministru komitejas 2006. gada 1. martā pieņemto pagaidu rezolūciju par Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) 2004. gada 8. jūlija spriedumu lietā Iljašku un citi pret Moldovas Republiku un Krieviju,
 - ņemot vērā 1999. gadā Stambulā notikušajā Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) augstākā līmeņa sanāsmē un 2002. gadā Portu notikušajā EDSO Ministru padomes sanāsmē pieņemtās deklarācijas,
 - ņemot vērā 1949. gada 12. augusta Ženēvas Konvencijas attiecībā uz mirušo tiesībām,
 - ņemot vērā Reglamenta 115. panta 5. punktu,
- A. tā kā Moldovas Republikas Piedņestras reģionā pēc 1992. gada kara izveidojās nelikumīgs separātistu autoritārais režīms; strupcelā nonākušais Piedņestras konflikts nav atrisināts, un cilvēktiesību pārkāpumi joprojām ir ļoti nopietni un plaši izplatīti;
- B. tā kā Piedņestras konfliktam joprojām nav rasts risinājums, neskatoties uz iepriekš minētajiem starptautiskajiem lēmumiem, kā rezultātā situācija cilvēktiesību ievērošanas jomā šajā reģionā arvien pasliktinās;
- C. tā kā pēdējais piemērs cilvēktiesību neievērošanai Piedņestrā ir Tudora Popas un Andreja Ivantoča lieta, kurus pazemoja un kuriem liedza atgriezties savās mājās;
- D. tā kā visu t. s. Iljašku grupas dalībnieku aizturēšana un apcietināšana, apsūdzot viņus terorismā, ir Piedņestras separātistu režīma prettiesiska darbība un tā neatbilda starptautiskajiem standartiem par taisnīgu tiesu, tiesiskuma, ieslodzīto tiesību ievērošanu, kā arī par spīdzināšanas un necilvēcīgas izturēšanās aizliegumu;
- E. tā kā Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) 2004. gada 8. jūlija spriedums lietā Iljašku un citi pret Moldovas Republiku un Krieviju vēl nav izpildīts un Piedņestras separātistu režīms to

¹ Skatīt, piemēram, Parlamenta 2006. gada 23. oktobra rezolūciju P6_TA(2006)0455 un 2006. gada 16. marta rezolūciju, OV C 291 E, 16.3.2006., 336. lpp.

pilnīgi ignorēja;

- F. tā kā Piedņestrā joprojām notiek nopietni cilvēktiesību pārkāpumi, proti, rumāņiem tiek liegtas viņu tiesības, slēdzot rumāņu skolas un apgānot Piedņestrā atrodošos rumāņu kapus, kā arī netiek ievērotas visu apgabalā dzīvojošo politiskās tiesības un brīvības, kā rezultātā ir plaši izplatīta cilvēku tirdzniecība un organizētā noziedzība;
 - G. tā kā 1999. gadā Stambulā notikušajā EDSO augstākā līmeņa sanāksmē un 2002. gadā Portu notikušajā EDSO Ministru padomes sanāksmē pieņemtie lēmumi joprojām nav īstenoti;
 - H. tā kā Eiropas Savienība veica nozīmīgus pasākumus, lai veicinātu saikni ar Moldovas Republiku un meklētu risinājumu Piedņestras konfliktam, atklājot pastāvīgu Eiropas Komisijas delegāciju Kišiņevā, iecerot ES īpašo pārstāvi Moldovas Republikas jautājumos, kurš ir pilnvarots sniegt ieguldījumu Piedņestras konflikta ilgspējīgā noregulēšanā, un izveidojot ES robežkontroles palīdzības misiju, kas darbojas Moldovas Republikā un Ukrainā;
 - I. tā kā „5+2” sarunas par Moldovas Republikas reģionu Piedņestru notiek kopš 1992. gada un tajās piedalās Moldovas Republika, Moldovas Republikas Piedņestras reģions, Krievija, Ukraina un EDSO; tā kā ES un Amerikas Savienotās Valstis kopš 2005. gada ir novērotājas; tā kā 2006. gada aprīlī sarunas tika pārtrauktas;
 - J. ņemot vērā Moldovas Republikas tiekšanos uz Eiropu un to, ka Piedņestras situācija norisinās ES tiešā pierobežā; atzīstot Moldovas Republikas teritoriālo integritāti un aicinot visas puses par galveno politisko prioritāti darbā atzīt valsts atkalapvienošanu;
1. pauž dziļu nozēlu par cilvēktiesību un cilvēka cieņas neievērošanu Piedņestrā, ko atspoguļo Iljašku grupas prāva un aizturēšana, brīvību noliegums šajā apgabalā dzīvojošajiem cilvēkiem, informācijas un izglītības pieejamības tiesību ignorēšana, kā rezultātā ir plaši izplatīta cilvēku tirdzniecība un organizētā noziedzība;
 2. atzinīgi vērtē Andreja Ivantoča un Tudora Popas atbrīvošanu, taču pauž nozēlu, ka Tiraspoles separātistu režīms kā viņu atbrīvošanas iemeslu pasludināja apcietinājuma termiņa beigšanos, nevis ECT lēmuma izpildi; nosoda to, ka pret Andreju Ivantoču tika vērsta vardarbība, un cilvēka cieņas aizskārumus pēc atbrīvošanas, ko apliecina to cilvēku uzņemtie video materiāli, kas bija liecinieki viņa atbrīvošanai;
 3. nosoda neatkarīgo plašsaziņas līdzekļu, nevalstisko organizāciju un pilsoniskās sabiedrības pārstāvju ilgstošo apspiešanu, vajāšanu un iebaidīšanu, ko veic Piedņestras separātistu režīms;
 4. pieprasa neatņemt brīvību personām viņu politiskās darbības dēļ; šajā sakarā nosoda Valentīna Besleaga, kas bija mēra kandidāts Korjovas likumīgās vietējās vēlēšanās, aizturēšanu 2007. gada 2. jūnijā un turpmāko izturēšanos pret viņu;
 5. aicina rast ātru un galīgu risinājumu strupceļā nonākušajam Piedņestras konfliktam, kas nodrošinātu demokrātiju un cilvēktiesību ievērošanu visā Moldovas Republikas teritorijā saskaņā ar starptautiskiem principiem;
 6. uzsver ES stingro atbalstu Moldovas Republikas teritoriālajai integritātei; norāda, ka Tiraspoles nelikumīgajam režīmam nav tiesību liegt Moldovas Republikas pilsoņiem

uzturēties Dņestras upes kreisā krasta teritorijā un tam nav tiesību izdot „*persona non-grata*” lēmumus;

7. aicina Komisiju un Padomi plānot pasākumus, kas paredzētu lielāku un aptverošāku iesaistīšanos sarunu procesā un minētā konflikta atrisināšanā; atzīmē ES robežkontroles misijas Ukrainā veiksmīgo posmu, kas atrodas Odesā, un aicina Ukrainas valdību arī turpmāk atbalstīt šo misiju;
8. aicina ES vairāk iesaistīties šī tiešā pierobežas konflikta risināšanā, tostarp paplašināt ES pilnvaras, lai tā varētu kļūt par sarunu partneri;
9. atgādina visām pusēm, ka Piedņestras separātistu režīms ļauj uzplaukt organizētai noziedzībai, tostarp ieroču nelikumīgai tirdzniecībai, cilvēku tirdzniecībai, kontrabandai un naudas atmazgāšanai; norāda, ka tas rada ievērojamu risku reģiona stabilitātei;
10. aicina nekavējoties un pilnībā īstenot 1999. gadā Stambulā notikušās EDSO augstākā līmeņa sanāksmes un 2002. gadā Portu notikušās EDSO Ministru padomes sanāksmes secinājumus un izpildīt ECT 2004. gada 8. jūlija spriedumu lietā Iljašku un citi pret Moldovas Republiku un Krieviju; aicina Eiropas Savienību ES un Krievijas attiecību kontekstā ierosināt jautājumu par Krievijas karaspēka izvešanu no Piedņestras;
11. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijai, Padomei, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Moldovas Republikas valdībai un parlamentam, Krievijas Federācijas valdībai un parlamentam un Eiropas Padomes ģenerālsekretāram.